

• A-magasinet sak om Sigurd har bidratt til å belyse barnevernets praksis i saker der barn sendes på strengt fortrolig adresse. Illustrasjon: Terje Tønnessen

Gode intensjoner, dårlig rettssikkerhet

Barnevernet følger antagelig ikke loven når barn blir skjult fra sine biologiske foreldre. Det er svært overraskende.

A | Kommentar
Andreas Slettholm
Kommentator

Først mister man foreldrene. Så mister man seg selv. Å havne på «strengt fortrolig adresse» er noe av det mest dramatiske et barn kan oppleve.

Sigurd, som Aftenposten fortalte om denne helgen, var ti år da det skjedde ham.

Barnevernet tok ikke bare fra foreldrene omsorgen, men endret også identiteten til Sigurd. Han skulle ikke kunne oppspores på noen måte. Med ny identitet og fosterforeldre skulle han starte helt på nytt.

Frykten, fra barnevernet og politiets side, var at Sigurd og søsknene skulle kidnappes. Årsaken til at foreldrene mistet omsorgen, var mistanke om at barna var utsatt for grov vold.

En veldig vanskelig jobb. Barnevernet har en veldig vanskelig jobb i slike saker. Det er barnets beste som skal ivaretas. Alle fakta er sjelden på bordet. Å la barn leve i voldelige familier er ett overgrep. Å bruke for inngripende tiltak mot barn og familier kan være et annet.

Nettopp dette dilemmaet gjør at beslutningen må være så solid begrunnet. Kra-

vene politiet må følge for å sette noen på strengt fortrolig adresse, er mange. Det skal i praksis være siste utvei for å beskytte noen mot trusler fra folk de kjenner. Og da er det alltid snakk om frivillig plassering. Det er Kripos som har kompetansen og oversikten over dette feltet i politiet.

Barnevernet trenger ikke noe samtykke. Det holder at én enkelt barnevernsleder vurderer at det er nødvendig å sette barnet på strengt fortrolig adresse. I motsetning til omsorgsovertagelser vurderes ikke dette av noen barnevernsnemnd. Noen skriftlig begrunnelse eller risikovurdering er vanskelig å få innsyn i.

Det har vært helt i det blå om det i det hele tatt er noen mulighet til å klage på en slik beslutning. Og hvis det er, har det vært høyst uklart hvem som er klageinstans.

Dette holder rett og slett ikke. I Sigurds sak kan det se ut til at foreldrenes valg om å sultestreike foran barnevernet og innhente underskrifter for å få barna tilbake var viktig i barnevernet og politiets vurdering. Men det er det ingen som vet helt sikkert.

Ni år senere har familien ikke fått svar på

hva det var som gjorde at barnevernet mente det var nødvendig å plassere barna på såkalt kode 6, strengt fortrolig adresse-sperre.

Bufdir har sviktet. Norge trenger et barnevern som ikke vegrer seg for å fatte inngripende beslutninger når det er nødvendig. Men da må både kompetansen og prosedyrene være i orden. Hvis ikke er det et rent maktmisbruk.

Gitt hvor inngripende beslutning om adressesperre er, er det grunn til å spørre om det er riktig at beslutningen ligger hos den enkelte barnevernstjeneste.

Barnevernet er et kommunalt ansvar. Selv om mange mindre kommuner har slått sammen barnevernstjenestene sine, er det fortsatt ganske små enheter som skal ta svært inngripende avgjørelser med store konsekvenser. Rollen til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) er å veilede og sørge for tilstrekkelig kompetanse.

Når det gjelder prosedyrene rundt adressesperre, har Bufdir sviktet. Rundskrevet som veileder barnevernet, har ikke vært tydelig om hvordan loven er å forstå. Først nå, etter Aftenpostens saker, blir det

presisert at beslutningen om å sette barn på sperret adresse er et vedtak som kan klages på.

Den praksisen som har vært til nå, kan med andre ord ha vært ulovlig. Det er nesten utrolig at ikke barnevernet har orden på prosedyrene når man vet hvor enorme konsekvenser en slik beslutning har for både barn og voksne involvert. Og det er ikke noen god attest for et barnevern som sliter med ryktet etter en rekke fellende dommer i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen. Dommene betyr ikke at barnevernet skal være mer tilbakeholdne med å gripe inn. Men noe av det domstolen har kritisert, er nettopp for dårlige beslutningsprosesser når foreldre nektes omsorg og samvær med barna sine.

Det virker som en betimelig kritikk.

Les også
Nyheter på side 6 - 7

